
Kashimahatmye Jnanavapirashamsakathanam

కాశీమాహాత్మ్యే జ్ఞానవాపీప్రశంసాకథనమ్

Document Information

Text title : Kashimahatmye Jnanavapirashamsakathanam

File name : kAshImAhAtmyejnAnavApIprashaMsAkathanam.itx

Category : shiva, shivarahasya, tIrthakShetra

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | ugrAkhyah saptamAMshaH | adhyAyaH 6 | 1-83||

Latest update : March 8, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 8, 2024

sanskritdocuments.org

కాశీమాహాత్మ్యే జ్ఞానవాపీప్రశంసాకథనమ్

- శివపార్వతీసంవాదే -

శ్రీపార్వత్యువాచ -

శివ కల్యాణద శ్రీమన్ సర్వజ్ఞామితవిక్రమ ।

జ్ఞానవాపీతి సంజ్ఞేయమస్యాః కథమభూద్వద ॥ ౧ ॥

శ్రీశివ ఉవాచ -

త్రిశూలగ్రేణ సుభగే సా వాపి ఖనితా పురా ।

ఆపాతాలం జలం తత్ర తిష్ఠత్యతిమనోహరమ్ ॥ ౨ ॥

కాశ్మీరమణిభిః శుభ్రైః పుష్పరాగైర్మనోహరైః ।

రత్నైరన్యైశ్చ వివిధైర్బద్ధా సా తదనన్తరమ్ ॥ ౩ ॥

తత్రాద్భుతం సమభవద్దేమపద్మం వరాననే ।

విచిత్రగన్ధసమ్బద్ధం శతయోజనమాయతమ్ ॥ ౪ ॥

సహస్రదలసంసక్తం కేసరాగరురజ్జోతమ్ ।

తత్సుగన్ధేన నిర్గన్ధం సుగన్ధమభవజ్జలమ్ ॥ ౫ ॥

తత్ప్రాన్తకల్పతరవస్తత్సుగన్ధసమన్వితాః ।

స్వతః సుగన్ధా ఇవ తే భాన్తి నిత్యం వరాననే ॥ ౬ ॥

తత్పద్మమకరన్ధేన సంయుతం రాజతే జలమ్ ।

తత్తిరస్కృతపీయూషం సురాణామపి దుర్లభమ్ ॥ ౭ ॥

సదా వికాసమాపన్నం సదా ప్రేక్ష్యమనుత్తమమ్ ।

కదాచిదపి తన్మలానం న భవత్యేవ సర్వదా ॥ ౮ ॥

కనత్కనకనాలాఢ్యం తద్దేమకమలం శుభమ్ ।

హేమచ్ఛత్రమివాభాతి కాశ్యాః కమలలోచనే ॥ ౯ ॥

తత్కర్ణికామధ్యదేశే సున్దరే మృదులే సదా ।

కదాచిల్లీలయా సమ్యగువిశ్య వసామ్యమ్ ॥ ౧౦ ॥

సంవిష్టస్తత్ర (ష్టం తస్త్ర) మామేకా కదాచిద్వవర్ణిసి ।
 స్తుత్వా తు బహుధా స్తోత్రైః సమ్పూజ్య విధిపూర్వకమ్ ॥ ౧౦॥
 కృతాఙ్గులిపుటా తస్థౌ పీనవక్షోజభాసురా ।
 విద్యుల్లతేవ విమలా కమలామలలోచనా ॥ ౧౧॥
 తతో మయైవ సా పృష్టా కాసి త్వమసి (మితి) సా తతః ।
 ఉవాచ వచనం చారు సర్వలోకహితావహమ్ ॥ ౧౩॥
 శక్కరాహమిహ స్వామిన్నేతత్తీర్థాధిదేవతా ।
 మత్పూర్ణితం వరం దేహి వరదానవిచక్షణ ॥ ౧౪॥
 ఇదం జలం మహాదేవ శైవో యః పాతుమిచ్ఛతి ।
 తస్య త్వచచ్ఛాలా భక్తిస్త్యయి తత్త్వమతిస్తథా ॥ ౧౫॥
 జ్ఞానవాపీతి మన్నామ ప్రసిద్ధం భవతు ప్రభో ।
 సర్వపాపక్షయకరం జలం భవతు సర్వదా ॥ ౧౬॥
 ఇతి సమ్పూర్ణ్యం (ర్ణితం) తత్సమ్యక్ తథా లేకేష్టసిద్ధయే ।
 తద్వ్యాచితం వరం దత్వా తామాశ్వాస్య పునః పునః ॥ ౧౭॥
 మయా తత్రైవ సతతం స్థీయతే వరవర్ణసి ।
 రోచతే వసతిస్తత్ర కమలే గన్ధసంవృతే ॥ ౧౮॥
 తాదృశం తీర్థమమలం సర్వలోకేషు దుర్లభమ్ ।
 స్నానం కృత్వా ప్రయత్నైవ ద్వాదశీసోమవాసరే ॥ ౧౯॥
 తత్ర దేవాన్మషీన్సమ్యక్ తర్పయిత్వా పితౄనపి ।
 తజ్జలైః స్వాదుభిః సమ్యగ్గానేశమభిషిచ్య చ ॥ ౨౦॥
 గన్ధపుష్పక్షతాద్యైశ్చ పూజయిత్వా యథావిధి ।
 ప్రదక్షిణనమస్కారైరారాధ్య తదనుజ్ఞయా ॥ ౨౧॥
 ముక్త్యర్థం త్రిః పిబేత్సమ్యగ్గానేశస్నాపనోదకమ్ ।
 తత్తోయపానమాత్రేణ శుద్ధో భవతి మానవః ॥ ౨౨॥
 తతస్తద్ధృదయే శుద్ధే జాయతే లిఙ్గముత్తమమ్ ।
 ఆత ఏవ హి తత్తీర్థం తీర్థోత్తమమితి శ్రుతమ్ ॥ ౨౩॥
 తత్తీర్థరాజరక్షార్థం దణ్డపాణిర్బలోన్నతః ।

మయా సంస్థాపితః శక్తస్తత్తిరే విమలే శుభే || ౨౪ ||

వినా తదాజ్ఞయా లోకే యేన కేనాపి వా శుభే |
స్పృష్టం న శక్యతే నూనం తత్తిర్థం ముక్తిసాధనమ్ || ౨౫ ||

పురా బ్రహ్మాదిభిః సాకం విష్ణుః కాశీదిదృక్షయా |
సమాయయౌ తతో దృష్ట్వా దూరాత్కాశీం మనోహరామ్ || ౨౬ ||

ప్రణమ్య దణ్ణవద్భూమౌ భూయోభూయః కృతాజ్ఞులిః |
అవాప పరమానందం దృష్ట్వా కాశీతి సాదరమ్ || ౨౭ ||

ఇదమక్షియుగం ధన్యం పుణ్ణరీకనిభం శుభమ్ |
యేన (యతః) శివస్వరూపేయం కాశీ దృటా మయాఽధునా || ౨౮ ||

రత్నపఙ్కజసఙ్కాశావిమో ధన్యో కరౌ మమ |
యేన (యాభ్యాం) కాశీ మయా పూజ్యా మహేశస్యాపరా తనూః || ౨౯ ||

ఇదం ధన్యం శరీరం మే యేన కాశీ శివాత్మికా |
అలిఙ్గనీయా యత్నేన సర్వపాపాపనోదినీ || ౩౦ ||

ధన్యోఽస్మ్యహం పునీతోఽస్మి (సుపూతోఽస్మి) భాగ్యవానస్మి సర్వదా |
యతః శివస్వరూపేయం కాశీ సమ్ప్రాపితా మయా || ౩౧ ||

మదన్యో భాగ్యవాంల్లోకే నాస్తి నాస్త్యేవ సర్వథా |
యతో మోక్షప్రదా దివ్యా కాశీ సమ్ప్రాపితా మయా || ౩౨ ||

కృతార్థోఽస్మి కృతార్థోఽస్మి కృతార్థోఽస్మి న సంశయః |
యతః సామ్భమయీ కాశీ ప్రాప్యతే పుణ్యసంశ్రయాత్ || ౩౩ ||

మహదాభ్యగ్యం మహదాభ్యగ్యం మహదాభ్యగ్యం మయా ధునా |
యతో మయా శివాకారా కాశీ సమ్ప్రాప్యతే శివా || ౩౪ ||

సకృత్కాశీతి నామైవ స్మృత్వా పాతకీనః పురా |
శివసారూప్యమాపన్నాః సా కాశీ దృశ్యతే మయా || ౩౫ ||

యస్యాం సర్వేశ్వరః శమ్భుః సామ్భుః సంసారమోచకః |
వసన్తి (వసతిం) సర్వదా చక్రే సా కాశీ దృశ్యతే మయా || ౩౬ ||

యస్యాం వైశ్వేశ్వరం జ్యోతిర్లిఙ్గరూపం సనాతనమ్ |
నివసత్యనిశం శ్రేష్ఠం సా కాశీ దృశ్యతే మయా || ౩౭ ||

యస్యామమ్బాసమేతః సన్ దివ్యరూపధరః శివః ।
 కరోతి లీలామనిశం సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౩౮॥
 యస్యాం జ్ఞానప్రదా నిత్యం జ్ఞానవాపీ మనోహరా ।
 తిష్ఠత్యమలకల్లోలా సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౩౯॥
 యస్యాం పూర్ణేన్ద్రవదనా పరమాన్నప్రదాయినీ ।
 అన్నపూర్ణా స్థితిం చక్రే సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౦॥
 యస్యాం తిష్ఠతి ధుణ్ణీశః సర్వేష్టఫలదాయకః ।
 సర్వవిఘ్నహరో నిత్యం సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౧॥
 యస్యాం శివరతో నిత్యం దణ్డపాణిః శివప్రియః ।
 తిష్ఠత్యతీవ సస్తుష్టః సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౨॥
 యస్యాం సర్వేశ్వరః శ్రీమాన్ కరుణానిధిరవ్యయః ।
 చకార వసతిం నిత్యం సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౩॥
 యస్యాం తిష్ఠతి వేదేడ్యః సదా పశుపతిశ్వరః ।
 పశుపాశవిమోక్షాయ సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౪॥
 యస్యాం తిష్ఠతి సర్వేషాం శాస్తా శ్రీకాలభైరవః ।
 భక్తకల్పతరుః శ్రీమాన్ సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౫॥
 యస్యామన్తర్సహం నామ క్షేత్రం శివమయం శివమ్ ।
 తిష్ఠతి శ్రీకరావాసం సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౬॥
 యస్యామస్తి విశాలాక్షీ శివస్యార్ధాఙ్గభాగినీ ।
 భక్తాభీష్టప్రదా నిత్యం సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౭॥
 యస్యాం త్యక్తతనుర్మర్త్యః తైవః శివపరాయణః ।
 శివాకారమవాప్నోతి సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౮॥
 యస్యాం మోక్షార్థినః తైవాః నిరాహారాః శివార్చకాః ।
 నివసన్త్యనిశం శుద్ధాః సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౪౯॥
 యస్యాం ప్రాత్యహికం కర్మ కృత్వా తిష్ఠన్తి సాదరమ్ ।
 పాపలేశవిహీనాశ్చ సా కాశీ దృశ్యతే మయా ॥ ౫౦॥
 యస్యాః ప్రభావం వేదాశ్చ న జానన్త్యేవ సర్వథా ।

కిమన్యాని పురాణాని సా కాశీ దృశ్యతే మయా || ౫౧ ||

యయా తులయితుం వస్తు నాస్తి బ్రహ్మాణ్డగోలకే |
సర్వార్తినాశినీ ధన్యా సా కాశీ దృశ్యతే మయా || ౫౨ ||

ఏవం వదంస్తదా విష్ణుః కాశీనికటమాదరాత్ |
తతశ్చక్రే ప్రణామాని (?) దణ్డవత్స పునః పునః || ౫౩ ||

తతో నానావిధైః పుష్పైదివ్యరత్నైర్మనోహరైః |
నానావిధోపచారైశ్చ కాశీపూజాం చకార సః || ౫౪ ||

తతో నానావిధాన్ క్రూరాన్కాశీసంరక్షణా (కా)న్ గణాన్ |
సంపూజ్య తదనుజ్ఞాతః కాశీమావిశమ(ద)మ్పికే || ౫౫ ||

తతః స శివగంగాయాం యథాశాస్త్రం యథాక్రమమ్ |
స్నానం కృత్వా ప్రయత్నేన చకారోద్ధలనం తతః || ౫౬ ||

త్రిపుణ్ణాధారణం కృత్వా మన్తపూతేన భస్మనా |
రుద్రాక్షధారణం చక్రే సర్వపాతకనాశనమ్ || ౫౭ ||

ఆగ్నీధ్రేశ్వరమాసాద్య పూజాద్రవ్యేణ సాదరమ్ |
సంపూజ్య నత్వా వివిధైః స్తోత్రం స్తుత్వా సదాశివమ్ || ౫౮ ||

తతస్తదాజ్ఞయా విష్ణుర్వక్రతుణ్డముపాగతః |
తత్ర స్నాత్వా విధానేన వక్రతుణ్డం వినాయకమ్ || ౫౯ ||

సమ్యగారాధ్య విధివత్పునఃసాదరపూర్వకమ్ |
సమభ్యర్చ్యతియత్నేన కాలభైరవమాగతః || ౬౦ ||

కాలకుణ్డే యథాశాస్త్రం స్నాత్వా విష్ణుస్తతః పరమ్ |
క్షీరాజ్యమధుభిః సమ్యగభిషిచ్య చ భైరవమ్ || ౬౧ ||

దివ్యమందారపుష్పౌష్పైరుపహారైశ్చ శోభనైః |
ప్రసాద్య భైరవం దేవం ప్రణమ్య చ తదాజ్ఞయా || ౬౨ ||

తత్ప్రాన్తదివ్యలిక్ఖాని పూజయామాస సాదరమ్ |
పాపభక్షేశ్వరం చైవ సంపూజ్య తదనన్తరమ్ || ౬౩ ||

తతః సన్నోషమాశ్రిత్య (మాపన్నో) వీరేశం సముపాగతః |
తత్ర వీరేశకుణ్డేఽపి పునః స్నాత్వా విశేషతః || ౬౪ ||

తతో దదర్శ వీరేశం భక్తవత్సలమవ్యయమ్ ।
 దృష్ట్వా ప్రణమ్య బహుధా పూజాం చక్రే స సాదరమ్ ॥ ౬౫॥
 తతస్తదాజ్ఞాం సమ్ప్రాప్య యయౌ పశుపతీశ్వరమ్ ।
 తత్ర పాశుపతం కుణ్డం వితోక్యాతిమనోహరమ్ ॥ ౬౬॥
 స్నానం చక్రే విధానేన నత్వా పశుపతీశ్వరమ్ ।
 చక్రే పూజాం విధానేన పూజాద్రవ్యాణి(వ్యేణ) సాదరమ్ ॥ ౬౭॥
 తతస్తదాజ్ఞాయా తుష్టో దణ్డపాణిముపాగతః ।
 దణ్డపాణిం సమభ్యర్చ్య ప్రసాద్య తదనుజ్ఞయా ॥ ౬౮॥
 జ్ఞానవాపీం ప్రణమ్యగ్రం సమ్ప్రాజ్య చ యథోచితమ్ ।
 స్నానం చక్రే తతః సమ్యగ్విధిపూర్వకమాదరాత్ ॥ ౬౯॥
 తతో జ్ఞానేశమభ్యర్చ్య నత్వా పఞ్చవినాయకాన్ ।
 ధుణ్డీరాజార్చనం చక్రే స విష్ణుర్విధిపూర్వకమ్ ॥ ౭౦॥
 తతః స తదనుజ్ఞాతో ముక్తిమణ్డపమాయయౌ ।
 తతో నస్తిశమభ్యర్చ్య ద్వాపాలాసపి క్రమాత్ ॥ ౭౧॥
 చకార మదనుజ్ఞాతో మమారాధనమాదరాత్ ।
 ఆదౌ పఞ్చామృతైః సమ్యగభిషిచ్య యథావిధి ॥ ౭౨॥
 కామధేనుప్రసాదేన సమ్ప్రాప్తైరమలైర్నరైః(ర్షభైః) ।
 తీర్థోదకం సమాహృత్య స్వయమేవ జనార్దనః ॥ ౭౩॥
 అభిషేకం తతశ్చక్రే రుద్రసూక్తేన సాదరమ్ ।
 తతః పరిమలైర్త్యైరభిపూజ్య యథావిధి ॥ ౭౪॥
 అనర్హ్యరత్నైరకరోత్పూజాం తదను సాదరమ్ ।
 నవైః స్వోపహృతైః శుద్ధైర్బిల్వపత్రర్మనోహరైః ॥ ౭౫॥
 మందారపుష్పైరమలైరన్యైశ్చ కుసుమైర్నవైః ।
 విచిత్రరత్నమాలాభిః సువర్ణాభరణైరపి ॥ ౭౬॥
 భక్త్యా సమ్ప్రాజయమాస విష్ణుః శ్రద్ధాసమన్వితః ।
 తతో మనోహరైర్దివ్యైర్వేద్యైరతిశోభనైః ॥ ౭౭॥
 ధూపదీపాదిభిశ్చాపి తోషయామాస మాం శుభమ్ ।

తతః ప్రదక్షిణాదీని కృత్వా నత్వా యథావిధి ॥ ౭౮ ॥

స్తోత్రైశ్చ వివిధైః స్తుత్వా చకారాస్తర్పహాదికమ్ ।

ఏవం వర్షాయుతం విష్ణుర్నిత్యం యాత్రాపరాయణః ॥ ౭౯ ॥

ఉపాస్య కాశ్యాం సస్తుప్తః శృణ్వన్నివకథాః శుభాః ।

శివైకశరణో నిత్యం స్థిరలిక్ష్ణార్చనే రతః ॥ ౮౦ ॥

గన్తుకామస్తతో విష్ణుః కదాచిదిదమబ్రవీత్ ।

జ్ఞానవాపీతటే రమ్యే తపః కృత్వా యథావిధి ॥ ౮౧ ॥

గమిష్యే యత్ర కుత్రాపి శివేన ప్రేరితస్తతః ।

త్యక్తేదానీమియం కాశీ దుఃఖం దాస్యత్యసంశయమ్ ॥ ౮౨ ॥

అనన్తజన్మతపసా సమ్ప్రాప్తా శివరూపిణీ ।

ఇత్యుక్త్వా తదను ప్రీత్యా జ్ఞానవాపీతటే శుభే ॥ ౮౩ ॥

॥ ఇతి శివరహస్యాస్తర్పితే జ్ఞానవాపీప్రశంసాకథనం సమూర్ణమ్ ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । ఉగ్రాఖ్యః సప్తమాంశః । అధ్యాయః ౬ । ౧-౮౩ ॥

- .. shrIshivarahasyam . ugrAkhyah saptamAMshaH . adhyAyaH 6 . 1-83..

Notes:

Śiva శివ describes to Pārvatī పార్వతీ about the visit paid by Viṣṇu విష్ణు to Viśveśvara Jyotirlinga విశ్వేశ్వర జ్యోతిర్లింగ, Jñānavāpī జ్ఞానవాపీ and Kaśī కాశీ; where, He spends time in worshipping Śiva శివ at the Viśveśvara Jyotirlinga విశ్వేశ్వర జ్యోతిర్లింగ and performing austerities at Jñānavāpī జ్ఞానవాపీ.

Kaśī కాశీ harbors several ŚivaTīrthaKṣetra శివతీర్థక్షేత్ర that are outlined in ŚivaRahasyam saptāṁśaḥ శివరహస్యం సప్తాంశః.

Proofread by Ruma Dewan

—
Kashimahatmye Jnanavapiprashamsakathanam

pdf was typeset on March 8, 2024

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

